

Grensverleggende weergave

Een compleet nieuw product ontwerpen is altijd al een hele opgave, ongeacht om wat voor soort creatie het gaat. Maar wat als je behoort tot één van de beste luidsprekerbouwers die we in Europa kennen en je bijna geen 'voorbeelden' meer hebt die je de weg kunnen wijzen als het gaat om een daadwerkelijk essentieel beter geluid neer te zetten? Zo moet het ongeveer gegaan zijn bij de geestelijke vader van de Nederlandse(!) Master luidsprekers, Rick Paap. In de nu volgende test komt zijn nieuwste creatie, de Contemporary C uitgebreid aan de orde. Een weergever die niet alleen voor het merk Master een complete aardverschuiving teweeg heeft gebracht maar ook al veel andere, zelfs uitermate kostbare high-end ontwerpen, het schaamrood op de kaken laat krijgen. Het nieuwe denken van mastermind Rick Paap.

Voordat ik daadwerkelijk van wal wil steken gaan we eerst drie jaar terug in de tijd waar ik Rick in zijn bedrijf te Gerdalsen zuchtend tegenkom. Op het eerste gezicht heeft hij geen enkele reden tot klagen want zijn nieuwste luidsprekermiddel van dat moment, de fraaie en kostbare Perception, is net gereed en uitstekend door de diverse winkels en pers ontvangen. Toch is hij absoluut niet in een tevreden bui. 'Ik zit op een dood spoor' verzucht hij vertwijfeld. 'De Perception is heel mooi en helemaal af, maar ik wil eigenlijk een nog veel grotere stap vooruit maken en ik weet gewoon dat dit mogelijk moet zijn, alleen de vraag is nu, hoe moet ik dat benaderen en bereiken'. Zo, pats boem, dat zijn nog eens ontboezemingen, keihard in mijn gezicht uitgesproken en dan nog wel uit de mond van zo'n begaafd ontwerper als deze door mij vakmatig zeer gerespecteerde man. Er gaan vele maanden overheen totdat ik, zoals bij veel fabrikanten, weer op een dag bij hem op de zaak langskom en hij mij meteen meetroont naar de luisterruimte. Opgesteld staat een paartje kleine monitorluidsprekers waarbij mij meteen opvalt dat de meestal door hem gebruikte gitzwarte Scan Speak luidsprekereenheden zijn vervangen door twee spierwitte keramische exemplaren van het Duitse merk Thiel & Partner. 'Wauw' roep ik alleen maar uit, 'dat is nog eens heel wat anders'. Rick zegt niets, loopt rustig naar de opgestelde Spectral cd-speler en drukt met maar nauwelijks onderdrukt enthousiasme op 'play'. Maar dan gebeurd er iets schokkends want het volgende ogenblik schrik ik mij werkelijk een hoedje en buk onwillekeurig in een reflex. Want in plaats van het verwachte muziekstuk wordt er een glas met volle kracht recht vóór mij met zo veel impact op de grond gekwakt dat de vele ontelbare glassplinters en brokstukken, echt alle kanten op door de ruimte vliegen. Ik bedek mijn ogen om ze te beschermen voor de rondvliegende glassplinters en kijk Rick duidelijk verschrikt aan. 'Wa.., wat is er in hemelsnaam gebeurd?' terwijl ik zit te zoeken naar de stukjes glas die echter nergens te vinden zijn. Rick staat schaapachtig te grijnzen en eigenlijk dan pas realiseer ik

mij wat er is gebeurd. Want er is helemaal niets kapot gegooit. Het waren slechts de twee kleine monitorluidsprekers die deze onorthodoxe maar zeer doeltreffende actie feilloos in al haar facetten wisten neer te zetten op zo'n manier als ik nog nooit had gehoord. 'Dit is ongelooflijk' wist ik alleen maar uit te brengen en begon na een uitgebreide eerste uitleg van Rick het systeem grondig te bestuderen. Oké, de Thiel luidsprekereenheden had ik best al een paar keer meer gehoord en ik wist dat ze supersnel en stijf waren en tot veel in staat. Toch was dit volslagen anders en ook tijdens het luisteren naar echte muziek is het die nacht nog héél laat geworden. Wat tijdens deze allereerste luistersessie zo totaal afweek van het gebruikelijke, was de mate aan oplossend vermogen, snelheid, slagkracht en dynamiek in combinatie met een geweldig groot verfiend ruimtebeeld. Kritiek was er ook want ook al was het best muzikaal, er was gewoon te veel hoorbaar en mijn hersenen en later ook van andere luisteraars sloegen

volslagen op tilt. Eenmaal op weg naar huis besepte ik mij terdege dat ik getuige was geweest van iets zeer bijzonders en wat later bleek, de basis zou vormen voor de nieuwe zo intens gewenste weg omhoog voor het merk Master.

Wijzigingen

In de loop van die drie jaren wist ontwerper Rick Paap een stroom aan informatie te verzamelen waarbij Harry van Dalen en medewerkers van Rhapsody een grote rol hebben gespeeld en mede door een select groepje zeer getrainde luisteraars, tot ongekende hoogte wist te stijgen. Want iedere ontwerper die met keramische eenheden werkt of heeft gewerkt(!), weet dat deze weliswaar ontzettend goed zijn, maar dat ze ook veel nogal uitgesproken nukkige eigenschappen en narigheid bezitten dan meer conventionele systemen. Hierdoor kan het optimaal afstemmen van een compleet luidsprekersysteem een gigantisch moeilijk en langdurig karwei worden. Gelukkig heeft Rick niet de handdoek in de ring

gegooid en heeft hij jarenlang stukje bij beetje terrein gewonnen om de positieve eigenschappen zoals resolutie en snelheid bij een zeer lage vervorming te behouden en de negatieve eigenschappen zoals minder muzikaliteit, priemende pieken en hardheid de kop in te drukken. Toch zie ik op een gegeven moment tijdens één van mijn bezoeken tot mijn verbazing dat de keramische bas/midden eenheid is vervangen door een exemplaar van de gerenommeerde en wederom Duitse fabrikant Eton. Voornaamste reden hiervoor was de hoger bereikbare muzikaliteit, een forse afname van het 'te genadeloze' aspect en meer belastbaarheid en klankmatige rijkdom en volheid. Nu maakt Eton fantastisch mooie luidsprekereenheden, maar ook deze eenheden staan naast de hoge kwaliteiten bekend om de niet altijd even gemakkelijke gedragingen. Een volgende zeer belangrijke stap naar het uiteindelijke eindproduct zoals het nu in de winkels staat, is de bepalende overgang van een monitorluidsprekersysteem naar een vloerstaander geweest. Dit was ook gehoormatig een hele belangrijke verandering want er kwamen ineens enkele octaven aan de onderzijde bij, wat de tonale balans van het systeem zeer wist te verrijken hoewel ook de monitor al veel meer wist te presteren dan je voor de bescheiden afmetingen mogelijk hield. Na jaren van feedback werden er één jaar voordat deze recensie plaatsvindt, wederom een aantal belangrijke wijzigingen doorgevoerd. De kast werd een stukje minder hoog, de plaats waar de eenheden zitten gewijzigd, de kast links en rechts verlopend afgeschuind en de baspoort op de achterzijde nog wat dieper en anders afgestemd. Visueel zag de kast er nu uit als het model zoals we dat vandaag de dag kennen, de afstemming van het filter ging echter nog onverdroten voort tot het definitieve model zoals dat nu in mijn luisterruimte en verschillende winkels staat.

Master Contemporary C

Mede door de korte afstand tussen mijn woonplaats Vlijmen en de vestigingsplaats van Master fabrikant Dynamic Solutions te Geldermalsen en de grote

muzikale waarde van dit bijzondere project, was het voor mij mogelijk om op regelmatige basis deze hele ontwikkeling te volgen. Toch valt er nog meer zinnigs over het definitieve ontwerp te zeggen. De Contemporary C (de 'C' staat voor ceramic) is een sierlijke verschijning met zijn afmetingen van 100 cm hoog, 23 cm breed en 38 cm diep. De kast bestaat uit twee materiaalsoorten. Zo is de op cruciale plaatsen afgeschuinde baffle vervaardigd van 4 cm dik massief esdoornhout terwijl de kast zelf bestaat uit 32 mm dik MDF, afgewerkt met echt esdoornfineer. Door de toepassing van verschillende materialen wordt volgens Rick de weergave veel natuurlijker. Toch is er ook de eigenlijk enige echte kanttekening te plaatsen want het houtbewerkingsniveau is weliswaar netjes en verzorgd maar kan als totaal helaas niet helemaal het niveau van de internationale concurrentie in deze prijsklasse bereiken. Hier en daar een braampje, ruwheidje of andere ongerechtigheid en meer van dit soort zaken. Het is te gering om er veel ophef over te maken maar het is wel een puntje van serieuze kritiek. Er wordt door Dynamic Solutions hard gewerkt om dit afwerkingsniveau in de nabije toekomst naar een hoger peil te kunnen tillen. Het gewicht is 27 kg en beide luidsprekereenheden zijn hoog in het front geplaatst. Zowel de 32 mm keramische Thiel & Partner tweeter, de 17 cm Eton bas/midden, de Nirvana binnenbekabeling en de bijzondere filtercomponenten zijn allemaal belangrijke ingrediënten van zeer hoge kwaliteit maar daarmee heb je natuurlijk nog steeds geen topklasse weergavesysteem! Hier komt de werkelijk indrukwekkende ervaring en het extreem geofende gehoor van deze ontwerper om de hoek kijken. Naast het vanzelfsprekende matchen van ieder component worden zowel bij de luidsprekereenheden, filtercomponenten en kastconstructie, met speciale meetmethodes de eigen resonanties opgespoord. Al naar gelang hun bruikbaarheid worden ze dan onderdrukt of juist strategisch ingezet om op bepaalde gebieden minder of juist meer energie te krijgen. Voor Rick Paap draait het bij al zijn luidsprekerontwerpen om

de complete beheersing van zowel elektrische als akoestische energiestromen en hij gaat daar extreem ver in. Zo wordt iedere luidsprekereenheid uitgebreid individueel(!) onder handen genomen, wordt er indien nodig op strategische plaatsen demping aangebracht of zelfs gaatjes in de korven geboord! Ook worden de units zo gedraaid dat het afstraalpatroon van zowel de linker- als rechter luidsprekerkast volstrekt gelijk is. Bij het ontwerp is veel rekening gehouden met de pistonische krachten van met name het laagbereik en de invloed hiervan op de uiteindelijke weergave. Bij de uit drie compartimenten bestaande kast waarbij het filter ingegoten zich in het onderste deel bevindt, worden met trillingopnemers, kloptesten en verstevigingsbalken de laatste resonanties getraceerd en individueel(!) per kast geëlimineerd. Bij de Contemporary C wordt dan ook niets aan het toeval overgelaten want bij de opbouw van het filter wordt zelfs rekening gehouden met de individuele eigenschappen van zowel kast als luidsprekereenheden. Deze filtercomponenten worden niet alleen naar specificatie voor Master vervaardigd waarbij er dus geen vaste waardes worden gebruikt, maar worden zo ingezet dat ieder paar luidsprekers ook daadwerkelijk 100% bij elkaar past! Volgens mij is een dergelijke productiewijze niet alleen tamelijk uniek en buitengewoon arbeidsintensief maar is het economisch gezien eigenlijk volstrekt onverantwoord. Ontwerper Rick Paap is het hier absoluut mee eens, maar het is gewoon zijn manier van denken en luidsprekermodellen ontwerpen. Compromisloos tot op het bot. De Contemporary C is voorzien van een forse basreflexpoort die hoog aan de achterzijde is aangebracht en de kast is slechts minimaal voorzien van demping. Dit alles om zoveel mogelijk bruikbare muzikale energie over te houden. Laag geplaatst aan de achterzijde is een enkel paar mooie topklasse vergulde echte WBT aansluitingen aangebracht die werkelijk ieder soort verbinding kan verwerken. Van dikke losse draadeinden, spades tot banaanstekkers. De CC is dus zeer bewust niet ontworpen voor bi-wiring toepassingen.

Luisteren

Zelden is door mij op zo'n uitgebreide en grondige wijze een luidsprekersysteem gehoormatig beoordeeld als ik dat met deze Master Contemporary C heb gedaan. Er is dan ook een waar arsenaal aan topklasse cd-spelers, bekabeling en versterkers in veel verschillende prijsklassen en kwaliteiten de revue gepasseerd. Van een Spectral DMC-15 met DMA-160 voor- en eindversterker met MIT bekabeling tot een Unison Research Performance single ended triode geïntegreerde buizenversterker, Audio Research Reference 3 en 110 voor- en eindversterker en nog meer wat daar tussenin zit. Waarom? Omdat vanaf het eerste ogenblik deze Master loot een extreem veelzijdig luidsprekersysteem blijkt te zijn waarbij de grenzen ver, heel ver weg liggen. Iedere keer als ik probeerde

met steeds maar betere producten deze bovengrens op te zoeken, werd hij net zoveel keren bijna moeiteloos mee naar boven opgerekt. Aan mij nu de schone taak te omschrijven wat dit luidsprekersysteem zo anders maakt dan de meeste andere ontwerpen. Voordat ik hiermee wil beginnen is het belangrijk de ontwerpfilosofie van Rick Paap te begrijpen. Speerpunten in het muziek luisteren van hem is een uitgebreide kennis wat betreft de weergave van echte muziek-instrumenten en dan in de zin van tonale balans, opbouw van transiënten, klankkleuren, dynamiek en plaatsing in het ruimtebeeld ten opzichte van de overige instrumenten en de opnamelocatie. Het is vooral de kunst om al deze complexe parameters in een gesloten muzikaal geheel om te zetten wat voldoende raakvlakken heeft voor realiteitsweerga-

ve. Voor deze test heb ik de beschikking over het demopaar van Dynamic Solutions en het gaat hier dus om uitmuntend ingespeelde exemplaren. Al bij de allereerste klanken blijkt dat het hier, zeker voor de kastafmetingen, om een verrassend breedbandig systeem te gaan met een nagenoeg full range weergave die bijna het gehele frequentiebereik omvat! Dynamische contrasten worden onverbloemd en zonder enige compressie of congestie weergegeven, de tonale balans is bijzonder treffend gekozen wat heel goed hoorbaar is bij weergave van bijvoorbeeld een concertvleugel, die een rijk en vol geluid voortbrengt met prachtige natuurlijke transiënten en zonder duidelijk waarneembare excessen. De gemakkelijke start en stoptijden van impulsen doen mij meteen sterk aan een membraanluidspreker zoals bijvoorbeeld die van Magnepan of Apogee denken en ook de hoge mate aan natuurlijke doortekening zonder ook maar een moment dicht te lopen of in problemen te komen maakt de nodige indruk. Mede door de grote breedbandigheid en het fasereine filterontwerp is er een mooie suggestie van driedimensionale zaalweergave die zo typerend is voor een echt full-range tijdgecorrigeerd luidsprekersysteem of de inzet van een echt goede subwoofer. De muziek klinkt daardoor lossier, opener en je wordt dieper en sterker bij de muziek betrokken. Het laag loopt dus diep door en onverzwakt zelfs tot een Hertz of 30. Het kan knorrend en knagend zijn en bezit die zeldzame doortekening gecombineerd met evenzoveel druk. Nog knapper is de zeer goed aansluitende weergave van het lage middengebied, het zwakste punt van de meeste luidsprekers en essentieel in de natuurlijke weergave van veel akoestische instrumenten. En ook het midden en hoog zijn opvallend of beter gezegd schitteren door onopvallendheid. Zelden heb ik een keramische tweeter gehoord die zo weinig nadruk, hardheid, ultra lage vervorming en zo veel integratie met het geheel laat horen. Nee, het is niet de vloeiendheid en zijdezachtheid van een topklasse dome tweeter of die extreme mate aan rust en ongedwongenheid waar mooie bandtweeters zo goed in kunnen zijn. ■■■NEXT

MASTER CONTEMPORARY C LUIDSPREKERS

Dit is heel wat anders en na een poosje luisteren valt op dat hier ook weer die zo herkenbare energie inzit die je ook bij live instrumenten terughooft. In eerste instantie schrik je met goede randapparatuur bijna van die schijnbaar extra nadrukkelijke omlijning en rijkdom in het timbre van muziekinstrumenten en eigenlijk wel van het totale muzikale geheel, maar als je er langer naar luistert benaderd het veel dichter de kernachtigheid en impact die je ook bij een echt optreden hoort. De Master Contemporary C laat mede daardoor veel, heel veel horen zonder dat het ooit omslaat in een onprettige of onnatuurlijke weergave. Hierdoor is het een ideale luidspreker voor iedereen die er naar streeft zoveel mogelijk muzikale informatie uit zijn of haar bronnen te halen of natuurlijk voor de recensent die nu wel eens echt objectief en duidelijk de verschillen tussen kabels of andere componenten wil horen. Want beste lezers, wat laten deze luidsprekers moeiteloos en op een ongedwongen wijze, kleine verschillen horen die anders in het grote geheel zouden verdwijnen. Verschillen tussen kabeltypen en merken, het omdraaien van een netstekker voor de juiste polariteit, het al

dan niet schoonmaken van cd's en lp's en ga zo maar door. Alles is volstrekt reproduceerbaar en zeer duidelijk waar te nemen. Grote voordeel is natuurlijk dat bij alles wat je uitprobeert of beoordeelt, het volstrekt duidelijk is wat voor eigenschappen en kwaliteiten het heeft. Ook qua muziekstromingen of stijlen heeft deze Contemporary C geen duidelijke voorkeuren. Van Barokmuziek tot keiharde rock of van intieme jazzcombo's tot grote symfonieorkesten. Alles wordt even goed weergegeven. Zijn er dan geen nadelen te noemen? Nee, niet direct maar wel indirect. Niet iedereen zal de grote mate aan muzikale energie en fysieke impact van dit systeem kunnen waarderen en mogelijk verlangen naar een wat minder nadrukkelijk aanwezig geluid. Voor iemand die eigenlijk tot nu toe alleen aan een 'hifi geluid' gewend is, kan het Contemporary C zelfs voor een kleine schok zorgen en het te massief overkomen. Ik heb het tot nu toe nog niet over de ruimtelijke weergave gehad en ook daar zullen de wegen scheiden voor sommige luisteraars. De Masters zetten een groot en prima ingevuld ruimtebeeld neer. Muzikanten staan op een goede, natuurlijke hoogte en er is veel natuurlijke diepte, breedte en galmweergave hoorbaar terwijl het geluid uitmuntend los van de weergevers komt. Ook buiten de speakers is er het nodige in de juiste proporties waarneembaar waarbij je bij het opstaan zelfs de illusie hebt om op de instrumenten te kunnen kijken! Toch is het niet zo extreem en luchtig als bijvoorbeeld een MC-Systems M3 dit kan neerzetten. Kwestie van smaak en prioriteiten stellen. Voor mij is echter het meest opvallende en onderscheidende aspect van deze Masters, de grote mate aan evenwichtigheid om alle voor muziekreproductie belangrijke parameters zoveel mogelijk te behouden en tot één geheel te smeden en juist daar is de Master Contemporary C op zijn best.

Conclusie

Maar zelden kom ik een dermate uitgerijpt en energierijk luidsprekersysteem tegen als deze Master Contemporary C. Ik heb mede met een klein groepje anderen aan de wieg gestaan van dit product

en het door de jaren heen van prototype tot definitief ontwerp zien groeien en rijpen. Het uiteindelijke ontwerp is werkelijk van wereldklasse en het is zelfs zo goed dat er binnen zijn prijsklasse van € 6.000,- per paar, nauwelijks serieuze concurrentie bestaat. Natuurlijk zijn er nog veel meer mooi klinkende luidsprekers, maar ontwerpen die zo veel ongeschonden laten van de daadwerkelijke muzikale boodschap ken ik in deze prijsklasse maar bar weinig. Maar pas wel op waar u aan begint want deze luidsprekers kunnen zeer verslavend werken. Ook vragen ze de nodige ruimte in uw kamer en staan liefst nogal vrij opgesteld. Vooral voor buizenliefhebbers breken er mooie tijden aan want deze luidsprekers laten met hun natuurlijke puntige weergave alle sterke punten van dit principe tot uiting komen. Wat echter zeker niet wil zeggen dat ze met transistorversterkers niet goed uit de verf zouden komen. Prettig is dat ze vooral de onderlinge verschillen zo duidelijk voor het voetlicht weten te brengen dat het voor iedereen meteen duidelijk zal worden wat hij of zij nu eigenlijk mooier vindt, buizen of transistoren. Wat het merk Master betreft kan gerust worden gezegd dat deze Contemporary C de beste prijs/kwaliteitsverhouding bezit van alle ontwerpen die hij ooit heeft gemaakt. Rick, mijn complimenten en eindelijk weer eens een Nederlands luidsprekersysteem dat zonder enige schroom kan meedraaien in het high-end segment op wereldniveau en dat voor een in verhouding bijzonder lage prijs. Moet ik nog meer zeggen voordat er een onvermijdelijke prijsverhoging zal volgen?

Tekst & fotografie: Werner Ero

PRIJZEN:

MASTER CONTEMPORARY C	
STANDAARD RAL 5004	€ 5.500,-
MAPLE	€ 6.000,-
KERSEN	€ 6.500,-
NOTEN	€ 7.000,-

DYNAMIC SOLUTIONS

TEL: 0347-322705

E-MAIL: INFO@DYNAMIC-SOLUTIONS.NL

WWW.DYNAMIC-SOLUTIONS.NL